

Böszörményi
István:
Lány kötél
nélkül

Tisztelt Hölgyeim és Uraim, kedves Barátaim!

Mikor az elmúlt héten arra gondoltam, hogy mit fogok látni és miről fogok itt, ebben a sötétben magamra hagyva beszélni, okos és differenciált gondolatok helyett mindegyre csak egy szó tolt az előtérbe: „RAGYOGÁS”.

Nilván azért, mert letagadhatatlanul van az egészben valami horrorfilm-szerű, de elsősorban talán mégis azért, mert Böszörményi István festői kutatásának centrumában első perctől fogva nyilvánvalóan a fény, még inkább a fény transzcendenciája: a színek ragyogása áll.

Böszörményi István festői munkássága számomra – szobrászatához hasonlóan – az etikus művészi magatartás példája. Az eredendő bűn törvényszerűen következő jóvátételét, az igazság pillanatát egyfajta, sajátos fényjelenséggént azonosítja, azzal tehát, amit talán valóban csak a halála pillanatában láthat meg színről színre az ember, s ennek a felismerésnek – természetes, ám korántsem magától értetődő - következményeképpen figyelme a festészet felé fordult.

Egészen bizonyos, hogy Böszörményi István számára, képzőművészeti kutatásainak egy bizonyos pontján

nagyon is kapóra jött Keserü Ilona mester nagyléptékű vállalkozása, a Zsolnay-gyár tágas üzemsarnokaiban 2007-óta ötödször megrendezett, nagysikerű „Színerő” mesterkurzus, amelyen a kezdetektől fogva minden alkalommal részt vett, sőt, talán ő az egyetlen, aki ebben a három hétben minden nap, reggeltől estig ott van és dolgozik, vagyis ő az egyik lelke az egésznek. Már-már monomániás következetességgel sok-sok kisebb-nagyobb edényben kevergeti, módosítja a színeket és helyezi fel azokat először csak levágott vászoncsíkokból készült színmintáira, majd magukra a – szabadkézi rajzok és számítógépes programok segítségével gondosan megtervezett és előrajzolt - monumentális méretű vásznakra, és mindemellett – ecsetmosás közben - a vízcsap körül található, régen funkciójukat veszített dolgokra: csövekre, lepusztult ablakkeretekre, vagyis bármire, amit a használaton kívüli gyáracsarnokok piszkosszürke terében érdemesnek lát kiemelni a tetszhalál állapotából.

Természetesen mindez nem jelenti, hogy Böszörményi István elfordult volna a szobrászattól, ezt legalábbis minden pécsi tudja, aki egy kicsit is nyitva tartja a szemét. Végigsétálva az Aradi vértanúk útján (akár fenn, akár lenn, akár nappal, akár éjszaka) Böszörményi István ott elhelyezett két köztéri munkáját - a viaszosan sugárzó geometrikus alakzat különös átváltozásait, vagy Aulich Lajos ijesztően valóságos szellemalakját - látva senki sem gondolhatja azt, hogy egy zsákcútába jutott szobrász próbálkozik itten festegetni.

A romantika óta a festészet nagy és dicsőséges utat járt be, amely – úgy tetszik – az elektronikus képalkotás

korával lezárult. Mindeközben azonban, vagy éppen ezért sokunk elemi érzése, hogy talán soha nem is létezett ennél alkalmasabb hely és idő a további kimunkálására és ez még akkor is így van, ha mindegyre kiderül, hogy a saját, akár végletekig személyes munkánk sem több mint a lehullott forgácsok összesöprése. Természetesen - Pepin bácsit idézve - az esszenciális felfedezés reményében.

Böszörményi István „Színerő”-n készült festményeinek sorozatával kapcsolatban megállapítható, hogy – bár a témán nem változtatott, mégis, évről évre előbbre lépett: az akrilfestékekkel festett képek színeképlete fokozatosan egyre összetettebbé és szélsőségesebbé, az előadásmód pedig összefogottabbá vált és ez – úgy vélem - törvényszerűen vezetett a pasztellfestményekhez, melyeket rövidesen, amikor a lelkes segédek felkapcsolják a világítást, látni fogunk. Törvényszerűen tehát, ugyanis a pasztell-technikában a pigmenteket csak egészen minimális kötőanyag tartja a helyén annak

érdekében, hogy a tiszta színanyag felületi színhatása által elérhető térélmény a lehető legnagyobb lehessen.

A kiállítást megnyitom. FÉNYT!

Köszönöm „Pepin bácsinak”, vagyis Ádám Zoltán kollégánknak akaratlan segítségét!

2011 január
Losonczy István

(Megnyitó szöveg Böszörményi István kiállításához
(PBMT Tűztorony Galéria Pécs, 2011 január 18.)

Böszörményi
István:
Hétfő